

Legene må tilpasse seg endringer

– Det er ikke antall leger og helsepersonell som er avgjørende for folkehelsen, men hvordan velferden i et samfunn er fordelt.

Det sa generalsekretær Delon Human i World Medical Association da han besøkte Norge i februar og møtte 100 leger på et møte ved Rikshospitalet.

Human siterte generalsekretær Gro Harlem Brundtland i Verdens helseorganisasjon som i en tale til hovedforsamlingen hadde understreket at det er helsepersonells ansvar å forme fremtiden i tråd med verdier som er basert på likhet og rettferdighet. Et viktig budskap var at helsepersonell er slik plassert i samfunnet at de kan påse at den økte økonomiske integrasjonen bringer goder til dem som trenger dem mest.

– Harlem Brundtland peker på at det er sosiale endringer som må til for å fremme folkehelsen. Det er ikke antall leger eller sykehus som avgjør om man har et godt helsevesen, men at man har et akseptabelt inntektsnivå og utdanningsnivå i befolkningen, sa Human.

Globale utfordringer

– Informasjonsteknologi og Internett har gjort verden til en stor landsby, og lege-pasient-forholdet er endret, sa Delon Human.

– Fordelen er at pasientene har større kunnskap samtidig som de blir forvirret over mengden av informasjon. Trusselen for lege-pasient-relasjonen er at leger ikke tilpasser seg endringene som skjer. Vi må ta i bruk all tilgjengelig teknologi for å tjene våre pasienter, mente han.

Han påpekte at det alltid er et misforhold mellom økonomiske ressurser som er til rådighet i helsevesenet og pasienters og legers behov og ønsker. Human trakk frem at en trussel for pasientene er økt oppmerksomhet på økonomiske forhold slik at økonomi blir retningsgivende for det tilbud pasienten får

Delon Human

egen spesialitet på bekostning av legestanden generelt. I en tid med politisk press på utgiftene til helsevesenet, er det viktig at leger står sammen og ikke lar seg splitte i faglige og etiske spørsmål.

– Vi skal være spesielt forsiktige slik at vi ikke blir fremstilt som en profesjon som er mest opptatt av egne forhold og personlige interesser. Vi må alltid stå opp som pasientens advokat og partner når det gjelder helse-spørsmål, sa han.

Leger som ofre for vold

Verdens legeorganisasjon (World Medical Association) ønsker å rette oppmerksomheten mot at leger blir mål for trusler og voldshandlinger. Leger i Tyrkia blir torturert som følge av at de har ytt medisinsk hjelp til pasienter med en annen politisk oppfatning enn makthaverne. I Serbia er leger fengslet for å ha hjulpet pasienter fra Kosovo. I Zimbabwe er leger og sykepleiere trukket inn i en rasestridd mellom regjeringspartiet og hvite farmere.

Delon Human understreket at legers rolle som etiske lederskikkelser blir stadig viktigere etter hvert som medisinen blir mer teknologisk avansert. Pasientgrupper har støttet Verdens legeorganisasjon i revisjonen av Helsinkideklarasjonen, men fra industrihold er det gitt uttrykk for at endringene muligens er for strenge når det gjelder forskning.

og at det beste behandlingstilbudet for pasienten dermed ikke blir valgt.

– Dette kan fullstendig ødelegge lege-pasient-forholdet, understreket Delon Human.

Han gav uttrykk for bekymring over at mange leger føler mest tilhørighet til

— fakta —

World Medical Association

Verdens legeorganisasjon ble stiftet i Paris 18. september 1947 med 27 deltakende organisasjoner. I dag er 70 nasjonale legeforeninger med i organisasjonen. Verdens legeorganisasjon ble dannet for å sikre leger faglig uavhengighet, arbeide for høy etisk atferd blant leger og arbeide for at leger yter den behandlingen som er mulig å gi. Les om World Medical Association på Internett: www.wma.net

I løpet av sitt todagers Norges-besøk rakk Delon Human å besøke Stortinget, og han hadde et møte med den politiske ledelsen i Utenriksdepartementet om menneskerettighetssituasjonen i Tyrkia og på Balkan.

Human er allmennpraktiker fra Sør-Afrika og fikk se hvordan norsk allmennpraksis fungerer ved et besøk i praksisen til Kjell Maartmann-Moe på Grünerløkka i Oslo.

Ellen Juul Andersen
Informasjonsavdelingen

Respekt for menneskerettighetene

Flere hundre leger støtter en sultestreik i tyrkiske fengsler som en protest mot tortur og umenneskelige forhold. Verdens legeorganisasjon har tatt avstand fra all form for krenkelse av menneskerettighetene. Organisasjonen mener at personer som sultestreiker ikke skal tvangsfores eller gis medisiner uten deres uttrykte samtykke.

Fortsatt mot boksing

Verdens legeorganisasjon anser ikke boksing som en sport fordi all aktivitet i boksing har til hensikt å skade motstanderen, noe som kan forårsake alvorlige skader eller død.

Smittsomme sykdommer i fengsler

På grunn av den store økningen av overførbare sykdommer i fengsler, særlig tuberkulose og AIDS, har Verdens legeforening utviklet retningslinjer til hjelp for leger og myndigheter. Fanger skal ha krav på de samme rettigheter som andre pasienter, og det skal særlig tas hensyn for å forebygge infeksjoner.

Generalsekretær i Verdens legeorganisasjon Delon Human møtte blant andre stortingsrepresentant Are Næss, president Hans Petter Aarseth og generalsekretær Harry Martin Svabø under sitt Norges-besøk. Foto E.J. Andersen